

Omelija fil-Festa tal-Martirju ta' San Ġwann Battista

Rotunda arċipretali ta' San Ġwann Battista, ix-Xewkija

It-Tlieta 29 ta' Awwissu 2023

L-E.T. Mons. Anton Teuma, Isqof ta' Ġhawdex

INHALLU L-KELMA TIĠĠUDIKANA

Il-persunagġi prinċipali tal-ġrajja li smajna (Mk 6:17-29) huma tlieta: Ġwanni l-Battista, Erodj u Erodja (il-mara ta' ħuh Filippu), li kienet ma' Erodj. Imbagħad hemm oħrajn: it-tfajla li harġet tiżfen, in-nies, il-mistednin.

Nistaqsi kom u nistaqsi lili nnifsi llejla: Imma jien lil min nixbah l-iktar minnhom? Ġwanni l-Battista, Erodj, jew Erodja? Kulhadd iwieġeb għalih. Jiena nahseb li t-tlieta li huma qegħdin f'kull wiehed u f'kull waħda minna. Dan il-Vanġelu huwa ritratt ta' dak li jiġri spiss go qalbna. Minn naħa għandna l-istinti, l-impulsi, ir-rabja, il-ġibdiet sesswali tagħna, dik il-parti li tfittex kontinwament li tkun sew, li lanqas toqgħod biss tara biex tkun sew jekk hux se twegġa' lil xi hadd ieħor, jekk hux se tagħmel ingustizzja ma' xi hadd ieħor. Din il-parti ma' min inxebbuha? Ma' Erodja, illi telqet ir-raġel tagħha Filippu biex tiħabbab u toqgħod ma' Erodj. Lil Erodja Ġwanni tant qabbizielha li spiċċat trid toqtlu, u fil-fatt waslet biex għaddiet tagħha u qatlitu. Din il-parti qiegħda fina b'xi mod. Inħossuhom dawn l-impulsi u l-istinti, il-bżonnijiet tagħna, għax aħna bnedmin.

Imbagħad hemm parti oħra fina, dik li toqgħod tikkalkula u tgħid: 'Imma jien jekk se nagħmel hekk, imbagħad x'se jgħidu n-nies? Jekk jien nitkellem hekk, imbagħad lili kif se jiġġudikawni, kif se jqisuni? U jekk nagħmel hekk, jien jaqbilli? Jista' jkun li nitlef il-ħbiberija ta' xi hadd jew ta' xi wħud? Imma min-naħa l-oħra l-verità hija din u ma nistax niċadha'. Ħa ngibu eżempju prattiku u konkret. Jien raġel miżżewweġ, jew jien mara miżżewġa, ingbidt lejn xi hadd ieħor. Il-parti tal-ġibda hija l-parti ta' Erodja. Imma nibda nirraġuna, nikkalkula u ngħid: 'Imma jekk jien sempliciment nibgħat messagġ, jew jekk jien sempliciment nikteb email, jew jekk jien sempliciment niltaqa' miegħu jew magħha għal kafè, inkun qiegħed minn naħa nsalva ż-żwieġ tiegħi u min-naħa l-oħra ma nonqosx milli jrid Alla minni, ma nħallix lill-oħrajn ipaċċu fuqi. Nidher sewwa quddiem in-nies, nibqa' għaddej jew għaddejja kif kont qabel, u nipprova minn naħa naqdi l-bżonnijiet u l-istinti tiegħi, u min-naħa l-oħra ma nidhirx ikrah jew kerha quddiem in-nies'. Din il-parti fl-istorja li għadna kif smajna hi l-parti preċiża ta' Erodj.

Imbagħad hemm parti oħra fil-fond tal-qalb tagħna: il-vuċi ta' Alla, li qiegħda fina, f'kull wiehed u waħda minna. Din tagħtina direzzjoni u turina x'inhu t-tajjeb u x'inhu l-ħażin, turina lejn fejn għandna nimxu, turina liema ġlidiet irridu niġġieldu: dak li hu t-tajjeb, mhux għalija, mhux għall-ieħor jew għall-oħra, dak li hu tajjeb fih innifsu. Dak li hu tajjeb fl-aħħar mill-aħħar għal kulhadd, anki għalija stess. Il-vuċi ta' Alla, il-Kelma ta' Alla illi hija d-dawl, il-gwida li tagħmel il-ġid mhux lili – għax hu m'għandux bżonn illi aħna nagħmlu t-tajjeb, m'għandux bżonn illi aħna b'xi mod ma noffenduhx – imma l-ewwel u qabel kollox lilna u lin-nies ta' madwarna.

Il-Kelma ta' Alla tgħidlek: 'Isma', jekk qed tħoss ġibda lejn mara oħra li mhix tiegħek, jekk qed tħoss ġibda lejn raġel ieħor li mhux tiegħek, minflok tkompli tilgħab u tagħmel il-kompromessi miegħek innifsek u mas-sitwazzjoni tiegħek, raġel miżżewweġ jew mara miżżewġa, ipprova ikber fl-imħabba tiegħek lejn martek, ipprova dak li qed tħoss lejn dik il-persuna hoosu, haddmu, kabbru mal-persuna illi inti msejjah tħobb bis-sagrament taż-żwieġ.

Ipprova dawk l-emozzjonijiet godda li qed tipprova, is-sabih tagħhom, indirizzahom u dawwarhom fuq il-persuni tal-familja tiegħek'. Din hi l-vuci ta' Alla ġewwa fina.

U ahna nistgħu nieħdu jew il-parti ta' Erodja, jew il-parti ta' Erodi, jew il-parti ta' Ġwanni l-Battista. Jekk nieħdu l-parti ta' Erodja, x'nagħmlu? Nobdu l-istinti u l-bżonnijiet tagħna u niġu naqgħu u nqumu jekk aħniex se nweġġgħu lil dak jew lil dik, jekk aħniex fl-aħħar mill-aħħar se nweġġgħu lilna nfusna. Għax jiena rrid nara Erodja kif hassitha wara, meta qatlet raġel ta' Alla, u mhux biss... meta kienet taf li Erodi kien jipprova jzomm sieq fuq naha u sieq fuq l-oħra.

Erodi kien iħobbu lil Ġwanni l-Battista, tant li fil-Vanġelu għandna kelma gustuża hafna. Il-Vanġelu jgħidilna li Erodi kien iżomm lil Ġwanni fil-ħabs, imma l-kelma illi hemm użata tfisser aktar 'jipproteġih', kważi jipproteġih minn Erodja billi jzommu fil-ħabs. Sab dak il-kompromess Erodi: minn naha jzommlu ħalqu magħluq għax fil-ħabs, imma min-naha l-oħra jzommu ħaj, għax kien iħobbu; minn naha jsalva l-imħabba li kellu hu għal Ġwanni, isalva xi ftit jew wisq il-verità illi Erodi kien jaf li Ġwanni qed jgħid, u min-naha l-oħra jsodd ħalq Erodja billi lil Ġwanni ma jhallihx jitkellem, għax poġġieh fil-ħabs.

U kemm nagħmlu minn dawn il-manuvri fil-ħajja tagħna! Imma jekk ahna nagħmlu bħal Erodi, nippruvaw iżommu sieq fuq naha u sieq fuq l-oħra, jiġrilna bħalu fl-aħħar tafux! Ġie mument illi ma setax jikkontrolla iktar is-sitwazzjoni, ma setax ma jiddeċidix, u kellu bilfors jieħu pożizzjoni jew kontra Erodja u jgħidilha le – 'Jiena nemmen u naf li Ġwanni qiegħed jgħid il-verità' – jew inkella, kif b'xorti ħażina għamel, qata' ras Ġwanni l-Battista, qata' r-ras tal-verità, għalaq ħalq il-verità biex ma jismagħhiex aktar.

U ahna din tiġrilna spiss f'ħajjitna: kemm naqtgħu ras u nagħlqu ħalq il-verità! Xi hadd jiġi jgħidli xi haġa vera, li tmissli qalbi, imma jien billi ma niflaħx nilqagħha dik il-verità, lil dik il-persuna li giet tgħidhieli niskreditaha u ngħid: 'U dak għax ma jarax tiegħu!'. U dak li qalli biex ikun għamilli servizz, għax qalli l-verità, itir mar-riħ, inħallih għaddej, qtajtlu rasu! Kemm-il darba tiġrili fil-ħajja illi nisma' xi haġa u lili tolqotni u tmissni minn ġewwa, u ngħid: 'Imma s-sacerdoti mhux kollha kemm huma imbroljuni, mhux kollha kemm huma jiżbaljaw! Mela dak li jgħidulna ma jgħoddx!'. Iva, veru, il-qassisin kollha imbroljuni, u kollha niżbaljaw, ahna kollha midinbin... jiena naċċettaha bil-qalb. Imma l-verità, jgħidha min jgħidha, anki jekk jgħidha tifel żgħir, tibqa' verità. U jien inkun niżbalja jekk ma nħallix il-verità ddawwalli ħajti, inkun niżbalja jekk ma nħallix il-Kelma ta' Alla tiggwidali ħajti.

Ieqfu rriflettu ftit. Min għadu ħaj minnhom it-tlieta? Erodi, Ġwanni l-Battista, jew Erodja? Dakinhar minn barra kulhadd haseb li rebħu Erodja u xi ftit Erodi, għax jien nimmaġina illi Erodi ma hassux sew wara l-biċċa xogħol li għamel. Imma llum, kieku mhux għax kien Ġwanni l-Battista li qatgħulu rasu, kieku hadd minnhom it-tnejn m'għadu jissemma, hadd minnhom it-tnejn m'għadu jitkellem u jgħid xejn lili, lilek, lilna lkoll. Min għadu jgħidilna xi haġa llum lilna? Dak li qatgħulu rasu. Min għadu jitkellem u jgħajjat b'saħħa kbira? Dak illi l-verità kienet ħajtu, dak li għall-verità ta' ħajtu.

Ejjew nitolbu lill-Mulej biex ma nsikktux il-verità fina. Jiena nibza' li qed ngħixu fi żmien fejn din il-verità – Ġwanni l-Battista li hemm fija, li hemm fik, li hemm fina – qegħdin naqtgħulha rasha malajr, m'aħniex inħalluha titkellem. Mhux se noqgħod insemmi l-elenki twal... Fejn tidhol il-verità, ngħidu ahna l-gideb, nigdbu lil xulxin qisu ma jiġri xejn. Fejn tidhol il-fedeltà fiż-żwieġ, qisu mhu jiġri xejn. Fejn jidhol il-kummerċ, x'nagħmel bil-flus, qisu mhu jiġri xejn. Fejn jidhol ir-rispett lejn il-persuni l-oħra, b'mod speċjali lejn il-barranin

li hawn f'nofsna, lejn dawk li għandhom ġilda differenti minn tagħna, qisu mhu jġri xejn. Lil Ġwanni l-Battista qtajnielu waħda sew rasu, mhux l-istatwa jew il-kwadru, imma ġo qalbna.

Ejjew nitolbu lill-Mulej fil-Festa tal-lum biex kif Ġwanni l-Battista, l-uniku wiehed li qatgħulu rasu fl-istorja li smajna, hu waħdu għadu ħaj, hekk ukoll fil-ħajja tagħna l-vuċi tiegħu, tal-messaġġier ta' Alla, tal-Kelma ta' Alla tibqa' ħajja fina. Inkunu almenu bħal Erod, inkunu kapaċi ngħixu l-kunflitt. Erod kien kapaċi jgħix il-kunflitt kontinwu, kien jaf li qed jagħmel ħażin, imma l-Kelma ta' Alla li turih li qed jagħmel ħażin ried iżommha, ma riedx jeqridha, ma riedx jaqtgħalha rasha. Almenu dik inħalluha tiġġudikana, tikkundannana, turina l-verità tagħna, għax imbagħad jekk inħalluha preżenti f'ħajjitna, din il-Kelma ssalvana.